

*PARADOXEN VAN ONTWIKKELINGSPOLARISATIE - WAAROM TILT
HET RIJZENDE TIJ NIET ALLE BOTEN OP*

Samenvatting

Dit proefschrift bouwt voort op een eerdere ervaring met beleidsherziening betreffende zogenoemde ‘regionale achterlijkheid’ in India. Die taak betrof de ontwikkeling van betere indicatoren om ‘regionale achterlijkheid’ te meten en om deze regio’s te identificeren voor overheidssteun. Het was voornamelijk een kwantitatieve beoordeling, gebaseerd op de volkstelling van 2011 en richtte zich op sub-districten, waarbij tot voorheen onbekende patronen aan het licht kwamen over ongelijkheid binnen districten. De gepolariseerde ontwikkeling die door deze exercitie naar voren kwam riep vragen op over hoe een district eigenlijk te kenmerken valt, laat staan een hele regio of staat, als ‘ontwikkeld’ of ‘achterlijk’. Bovendien werd duidelijk dat ‘regionale achterlijkheid’ in toenemende mate was geconcentreerd in adivasi-enclaves door het hele land.

Dit promotieonderzoek borduurt hierop voort en gaat verder dan alleen een statistische belangstelling voor de verdeling van ontwikkelingsindicatoren. Het spitst zich daarentegen toe op kwalitatieve processen en regio’s waarin deze processen zich afspelen. Vertrekkend vanuit waar de ‘achterlijke’ regio’s zijn, wie de mensen zijn die daar wonen en welke specifieke sociaalecologische kenmerken zij hebben, onderzoekt dit proefschrift welke processen de dynamiek van deze regio’s kenmerken en hoe die zich verhouden tot de rest van India. Is ontwikkelingspolarisering en hardnekkige marginalisering van adivasis een bizarre statistische afwijking? Of zouden we kunnen veronderstellen dat er een perfect consistente kwalitatieve procesgerichte verklaring zou kunnen zijn voor de solide statistische bevindingen? Indien regionale achterstelling in India een bewegende frontlijn is waarbij de meest intense armoede in toenemende mate geconcentreerd is in enclaves bewoond door adivasi gemeenschappen, zou de belangrijkste zorg zijn om een verklaring te vinden voor adivasi inkapseling en de evidente paradoxen in de rest van het land. In deze context stelt dit proefschrift de volgende onderzoeksvraag.

Wat verklaart de hardnekkige marginalisering van adivasi’s en hun inkapseling in grote delen van het land? Deze vraag werd empirisch onderzocht op het platteland van zuid-Odisha, in de districten Koraput en Ganjam.

Voor het begrip van ontwikkelingspolarisering en marginalisering van adivasi’s kiest dit proefschrift een conceptueel raamwerk dat inzichten combineert vanuit de kritische humane geografie, agrarische politieke economie en het werk van sociologen die zich toegewijd hebben aan de bestudering van de marginalisering van adivasi’s in India. Een verdieping van deze analytische benadering is verankerd in een raamwerk van Marxistische dialectiek. Deze positionering ondersteunt een genuanceerd begrip van sociaalruimtelijke processen die een bepaalde regio configureren, ver weg van een causaal, deterministisch en ahistorische interpretatie naar een procesmatig, onvoorspelbaar en dynamisch perspectief. Het stelt een conceptueel raamwerk voor dat de processen in kaart brengt die onder de sociaalpolitieke en economische veranderingen liggen in de gepolariseerde gebieden die bewoond worden door adivasi’s en dat open staat voor manieren

waartoe dit zich verhoudt tot de specifieke historische condities. Met zo'n geïntegreerd raamwerk probeert het proefschrift om enkele veelvoorkomende analytische beperkingen van onderzoeken naar de marginalisering van adivasi's het hoofd te bieden, en presenteert het een veelomvattender begrip van de meervoudige dynamieken die de marginalisering van adivasi's bepalen.

Om deze dialectische processen die de gepolariseerde adivasi geografieën bepalen te verkennen, onderzoek ik drie verschillende doch samenhangende thema's: 1) relationele identiteiten van 'achterlijke' adivasi gebieden; 2) structurele factoren en overlevingsstrategieën van de adivasi's; en 3) onregelmatige relaties en plaatsen van verzet, inclusief hoe adivasi politisering weerstand oproept.

Het eerste thema wordt in hoofdstuk 3 en 4 onderzocht en biedt een genuanceerd begrip van de historische processen die hebben geleid tot de constructie van een 'achterlijk' adivasi gebied en 'achtergebleven' adivasi identiteit. Er wordt gebruik gemaakt van een achterwaartse antropologische benadering, waarbij het onderzoek de staatsontwikkeling beoordeelt in het pre-koloniale en koloniale verleden waarin deze gebieden op een bepaalde wijze werden gepositioneerd, hetgeen zich tot op de dag van vandaag nog doet gelden.

Het tweede thema, uitgediept in hoofdstuk 5, duikt in een diepere marxistische verklaring van de marginalisering van adivasi's en ontwikkelingspolarisering. Ook hier wordt de rol van de koloniale overheid betrokken om de beperkte toegang tot hulpbronnen in zuid-Odisha te verklaren. Het belicht in het bijzonder de routinepraktijken van landtoewijzing, vormgegeven door landmeting, bebouwing, cartografie en schematisering, hetgeen de relatie van de adivasi's tot land en bos hervormde. Bovendien onderzoekt het de hedendaagse pogingen om onrecht uit het verleden recht te zetten, met de nadruk op de erkenning van historische fouten in projecten van staatsvorming en de oproep tot democratisering van landbestuursprocessen op lokaal niveau.

Ten derde, nadat de verschillende manieren zijn uiteengezet waarop toegang tot en controle over land aan de adivasi's is onttrokken, verschuift het proefschrift de focus naar het begrijpen van hun hedendaagse overlevingsstrategieën. Deze verkenning wordt benadrukt in hoofdstuk 6 voor Koraput en hoofdstuk 7 voor Ganjam. Het proefschrift onderzoekt empirisch de fragiele bestaansmiddelen van adivasi's door middel van enquêtes die zijn uitgevoerd bij huishoudens in 6 dorpen (3 in elk van de twee districten) in verschillende agroecologische zones. Het onderzoek onthult verschillende belangrijke punten. Ten eerste, ondanks de claim van de adivasi's de oorspronkelijke bewoners te zijn, zijn er aanzienlijke ongelijkheden in landverdeling tussen Kondh adivasi's en niet-adivasi's in Koraput. Ten tweede, pogingen om deze aanvankelijke ongelijkheden in hulpbronnen recht te zetten via landlease markten, vaak aangevuld met niet-agrarische inkomsten in nabijgelegen steden, worden beïnvloed door kasteverhoudingen. Ten derde, de sociaaleconomische posities van adivasi's en dalits zijn verschillend in Koraput vanwege historische processen en hedendaagse politieke economische factoren, wat gevolgen heeft voor gezamenlijke politieke mobilisatie tegen de hogere kasten. Ten vierde, agrarische differentiatie wordt gevormd door geen gebruik te maken van chemische hulpmiddelen in de landbouw door adivasi boeren in de hooglanden en beboste gebieden van Koraput.

Ganjam daarentegen presenteert een contrasterend scenario waar ten eerste de Sora adivasi gemeenschappen een enclave-achtig kenmerk vertonen, met hun ruimtelijke verdeling nauw afgestemd op de heuvelachtige en beboste ecologische kenmerken van het gebied. Deze inkapseling, die niet ecologisch geromantiseerd moet worden, is het resultaat van een langdurig proces van landonteigening dat teruggaat tot de komst van niet-adivasi buitenstaanders die door de Britten werden ondersteund. Ten tweede geven lokale geschiedenissen aan dat historische

uitbuitingsrelaties nog steeds bestaan, aangezien niet-ativasi landeigenaren en handelaren de lokale markten blijven uitbuiten om ativasi arbeid en producten tegen lage prijzen te verkrijgen. Ten derde worden ativasi boeren in de hooglanden geconfronteerd met talrijke uitdagingen, waaronder bedreigingen voor leven en levensonderhoud door terugkerende cyclonen in het gebied. Bovendien zijn er ernstige beperkingen voor bestaansmogelijkheden, verergerd door zware regenafhankelijke omstandigheden. Terwijl gezinnen groeien en de boerderijen kleiner worden, is er zeer weinig land beschikbaar in de hooglanden. Dit heeft ertoe geleid dat veel ativasi's circulaire migranten zijn geworden naar verre locaties. Dit heeft ook lokale NGO's en overheidsinstanties aangemoedigd om te pleiten voor relocatie van Soras van de hooglanden naar meer toegankelijke gebieden, wat hen echter nog meer in gevaar heeft gebracht van bestaansonzekerheid. Bovendien kan dit hen verder duwen naar fulltime loonarbeid, die al behoorlijk uitbuitend is in de regio.

Hoofdstuk 8 van het proefschrift onderzoekt de manieren waarop ativasi's hun marginalisatie aanvechten en de tegenstand die ze daarbij ondervinden.

Ten slotte dient hoofdstuk 9 van het proefschrift als het afsluitende hoofdstuk dat de belangrijkste bevindingen van het onderzoek samenbrengt. Het biedt ook reflecties op mogelijke analytische en empirische bijdragen die het proefschrift heeft geleverd, met een korte discussie over beleidsimplicaties die uit dit onderzoek voortvloeien.